

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

„Aprob”

Director IP Colegiul de Medicină Veterinară
și Economie Agrară din Brătușeni

Gh. Frecăuțanu

2025

Curriculum la disciplină

F.04.O.012 Semiologie veterinară

Specialitatea: *0841.1 Medicină veterinară*

Calificarea: *0841.1.1 Felcer veterinar/felceră veterinară*

Aprobat :

La ședința Consiliului metodico-științific al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 5 " 26 " iunie 2025

Director adjunct [Signature] Slobodean I.

La ședința Catedrei de discipline zooveterinare al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 9 " 29 " mai 2025

Șef catedră [Signature] Lupacescu Gh.

Autori:

Lupacescu Maia, profesoară de discipline veterinare, grad didactic superior, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni.

Lupacescu Ghenadie, profesor de discipline veterinare, grad didactic superior, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni.

Verenciuc Vera, profesoară de discipline veterinare, grad didactic II, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni.

Recenzenți:

1. MANDRIC Marina, Director, Î.I. „Mandric Marina”
2. BARTIUC Roman, Director, S.R.L. „Bartiuc-Vet”
3. IAKOVLEV Victor, Director, Î.I. „V.I.Negrescu”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<https://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamantul-profesional-tehnic-postsecundar>

CUPRINS:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale și rezultatele învățării	4
IV. Administrarea unității de curs	5
V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	5
VI. Unitățile de învățare	5
VII. Studiu individual ghidat de profesor	7
VIII. Lucrările practice/de laborator recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare	9
XI. Resurse necesare pentru atingerea rezultatelor învățării	10
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Curricula pentru unitatea de curs **F.04.O.012 Semiologie veterinară** este elaborat pentru specialitatea **0841.1 Medicină veterinară**, conform planului de învățământ, ediția 2024, cu durata instruirii - 4 ani.

Unitatea de curs se studiază în semestrul IV, face parte din componenta fundamentală și se finalizează cu examen. Volumul de ore constituie 90 de ore, inclusiv contact direct 60 de ore, teorie 36 de ore, lucrările practice și de laborator 24 de ore, studiu individual 30 de ore.

Scopul major al unității de curs constă în obținerea competențelor profesionale specifice de aplicare a metodelor și tehnicilor de examinare, fixare, diagnosticare, prognosticare și interpretarea lor în mod corespunzător, bazându-se pe noțiuni semiologice de bază, metodele de examinare, identificare, înregistrare a animalelor bolnave, expunere a planului de examinare clinică și examinare generală al animalelor, ce au o importanță hotărâtoare pentru activitatea felcerului veterinar.

Structural unitatea de curs este constituită din 2 compartimente: *Semiologie generală, Semiologie specială*.

Studierea unității de curs este asigurată de cunoștințele obținute de la unitățile de curs de profil: *S.02.A.027 Limba latină, F.02.O.009 Anatomia animalelor, F.03.O.010 Fiziologia animalelor*.

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Importanța practică a *Semiologiei veterinare* este deosebită, deoarece activitatea felcerului veterinar începe cu fixarea/stabilirea diagnosticului. Unitatea de curs își propune să înarmeze felcerul veterinar cu metode și tehnici de examinare a animalelor și în același timp, cu mijloace și căi de descoperire a simptomelor, a le interpreta în mod corespunzător cu scopul vădit de a aprecia diagnosticul. Acțiunea de fixare a diagnosticului ca și a prognosticului au o importanță hotărâtoare pentru activitatea specialistului.

Unitatea de curs servește ca bază pentru formarea profesională și însușirea altor unități de curs precum: *S.06.O.018 Obstetrică și ginecologia veterinară, S.07.O.023 Patologie medicală, S.06.O.020 Chirurgie specială, S.08.O.024 Boli parazitare, F.05.O.015 Morfopatologie generală, S.06.O.019 Morfopatologie specială, S.07.A.032 Expertiza sanitar-veterinară, S.08.O.025 Boli infecțioase* împreună cu care contribuie la formarea felcerului veterinar.

III. Competențele profesionale și rezultatele învățării

Competențele profesionale din standardul calificării:

CPS 2. Organizarea procesului și locului de lucru;

CPS 4. Asigurarea condițiilor pentru realizarea analizelor de laborator;

CPS 8 Asigurarea asistenței veterinare;

Rezultatul învățării 2. Absolventul poate organiza optim procesul și locul de muncă pentru realizarea eficientă a sarcinilor de lucru.

Rezultatul învățării 4. Absolventul poate crea condiții pentru efectuarea investigațiilor de laborator în scopul stabilirii diagnosticului

Rezultatul învățării 8. Absolventul poate realiza asistența veterinară în vederea identificării patologiilor în funcție de importanța și urgența acestora.

Competențele profesionale specifice unității de curs

CS1. Caracterizarea categoriilor de bază a semiologiei, metodelor de examinare, planului de examinare clinică și examenului general al animalului.

CS2. Aplicarea metodelor și tehnicilor de examinare a organelor, aparatelor și sistemelor la diferite specii de animale.

La sfârșitul studierii unității de curs elevii vor fi capabili să:

R1. caracterizeze categoriile de bază a semiologiei, metodele de examinare, planul de examinare clinică și examenul general al animalului

R2. aplice metodele și tehnicile de examinare a organelor, aparatelor și sistemelor la diferite specii de animale.

IV. Administrarea unității de curs

Semestrul	Numărul de ore				Forma de evaluare	Numărul de credite
	Total ore	Contact direct		Studiu individual		
		Teorie	Practică/ Laborator			
4	90	36	24	30	examen	3

V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total ore	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Practică/ Laborator	
1	Semiologie generală	26	10	6	10
2	Semiologie specială	64	26	18	20
	Total	90	36	24	30

VI. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Activități de învățare recomandate
1. Semiologie generală		
UC1. Caracterizarea categoriilor de bază a semiologiei, metodelor de examinare, planului de examinare clinică și examenului general al animalului.	1.1. Categori semiologice de bază - noțiuni de semiologie, propedeutică, simptom, sindrom, diagnostic, prognostic. 1.2. Abordarea și conținția animalelor pentru examinare. 1.3. Metodele de examinare a animalelor: metodele generală de examinare (inspecție, palpație, percuție, auscultație, termometrie). 1.4. Examenul clinic al animalelor.	A1. Pânza de paianjen privind categorii semiologice de bază; A2. Harta conceptuală privind metodele de abordare și conținție a animalelor; A3. Tehnica florii de nufăr pentru metodele generale de examinare a animalelor ; A4. Scheletul de pește privind planul de

	Planul examenului clinic. Foaia de observație clinică. Identificarea animalului. Interogatoriul și anamneza. 1.5. Examenul general al animalului. Habitusul: conformația, constituția, starea de întreținere, temperamentul, faciesul, atitudinea. Examinarea și semiologia pielii și fanarelor. Examinarea și semiologia mucoaselor aparente.	examinare clinică a animalelor; A5. Metoda RAI aplicată indicatorii habitusului, examenul părului, pielii, mucoaselor aparente.
2. Semiologie specială		
UC2. Aplicarea metodelor și tehnicilor de examinare a organelor, aparatelor și sistemelor la diferite specii de animale.	2.1. Examenul și semiologia aparatului cardiovascular. Examenul și semiologia cordului. 2.2. Examenul și semiologia sângelui. Prelevarea sângelui la diferite specii de animale. Examenul fizic al sângelui. 2.3. Examenul și semiologia aparatului respirator. Examenul aparatului respirator anterior: nasului și cavității nazale, sinusurilor paranasale și pungilor guturale la cal. Examenul laringelui și a traheei. Examenul și semiologia tusei. 2.4. Examenul și semiologia aparatului respirator posterior. Examenul și semiologia toraco-pulmonară. 2.5. Examenul și semiologia aparatului digestiv. Examenul funcțional: apetitul prehensiunea, masticția, deglutiția, rumegarea. Examenul și semiologia căilor digestive anterioare – gură și faringe. Examenul compartimentelor gastrice la rumegătoare. Examenul stomacului la monogastrice. Examenul anusului, defecării și flatulenței. 2.6. Examenul și semiologia aparatului urinar. Examenul funcțional al micțiunii. Examenul rinichilor și ureterelor. Examenul vezicii urinare și uretrei. Examenul fizic a urinei.	A1. Metoda cadranelor privind examinarea cordului la animale; A2. Metoda predării/învățării reciproce privind examinarea sângelui la animale; A3. Mozaicul pentru examinarea aparatului respirator anterior; A4. Explozia stelară aplicată la examinarea toracelui la animale; A5. Scheletul de pește pentru examinarea aparatului digestiv la monogastrice și rumegătoare; A6. Paleta culorilor privind examenul aparatului urinar la animale; A7. Metoda cadranelor pentru examinarea sistemului nervos; A8. Metoda predării/învățării reciproce pentru examinarea aparatului locomotor.

	2.7. Examenul și semiologia sistemului nervos. Examenul funcțional al comportamentului: stări de inhibiție. Examenul fizic al craniului și coloanei vertebrale. Examenul sensibilității organelor senzoriale (de simț). Examenul reflexelor superficiale și excitabilității neuromusculare. 2.8. Examenul și semiologia aparatului locomotor. Examenul funcțional. Examenul fizic - mușchii și oasele. Examenul copitei.	
--	--	--

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
Rezultatul învățării 1. <i>Elevul va putea să elaboreze tabelul clasificării simptomelor, diagnosticului, metodelor generale și speciale de examinare</i>			
Clasificarea simptomelor după valoarea diagnostică. Clasificarea diagnosticului după procesul de investigație.	Tabelul clasificării simptomelor, diagnosticului, metodelor generale și speciale de examinare	Expunerea tabelului	10
Metodele speciale de examinare a animalelor: - clinice (<i>măsurătorile, endoscopia, sondajele și cateterismele, ruminografia, toracografia, electrocardiografia, radioscopia, electroencefalografia, radiografia</i>); - laborator (<i>fizice, chimice, biologice</i>).			
Examinarea și semiologia părului. Examenul și semiologia sistemului limfatic.			
Rezultatul învățării 2. <i>Elevul va putea să elaboreze schema examinării organelor și sistemelor la diferite specii de animale cu ajutorul metodelor generale și speciale și să completeze foaia de observație clinică după examinarea animalului</i>			
Examinarea vaselor periferice – artere, vene, capilare.	Schema examinării organelor și sistemelor la diferite specii de animale cu ajutorul metodelor generale și speciale	Explicarea schemei	12
Metodele de examinare funcțională a cordului, arterelor, venelor. Examenul biochimic și microscopic al sângelui.			
Examenul zgomotelor respiratorii perceptibile de la distanță. Examenul aparatului respirator anterior: sinusurilor paranazale și pungilor guturale la cal.			

Examenul tiroidei. Examenul funcțional al aparatului respirator: tusei, rinoreei (jetajul), expectoratului, aerului expirat.	Foaia de observație clinică după examinarea animalului	Prezentarea foi de observație clinică	8
Metodele speciale de examinare a aparatului respirator.			
Examenul funcțional: eructația și vomitarea. Examenul și semiologia căilor digestive anterioare – esofagul. Examenul și semiologia abdomenului. Examenul intestinelor la animale.			
Examenul materiilor fecale. Examinarea ficatului, pancreasului, splinei.			
Examenul vezicii urinare și uretrei. Examenul chimic și microscopic a urinei.			
Examenul funcțional al comportamentului: stări de excitație. Examenul motilității. Examenul sensibilității superficiale și profunde. Examenul excitabilității - reflexele profunde. Examenul fizic - articulațiile, tendoanele, nervii și vasele. Examenul ongoanelor.			

VIII. Lucrările practice/de laborator recomandate

Nr. crt.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice /de laborator	Ore
1.	Semiologie generală	1. Abordarea și conținția animalelor de talie mică.	2
		2. Aplicarea metodelor generale de examinare (inspecție palpație, percuție, auscultație, termometrie) la animalele mici.	2
		3. Identificarea animalelor bolnave. Determinarea habitusului, starea mucoaselor aparente, pielii, părului, fanerelor osoase, ganglionilor limfatici la animalele de companie.	2
2.	Semiologie specială	4. Aplicarea metodelor de examinare a cordului, pulsului arterial la animalele de companie.	2
		5. Demonstrarea metodei de prelevare a sângelui la animalele mici.	2
		6. Determinarea în sânge a numărului de eritrocite, leucocite a cantității de hemoglobină, vitezei de coagulare a sângelui la animalele de talie mică. Determinarea formulei leucocitare cu ajutorul analizorului hematologic.	2
		7. Examinarea căilor respiratorii superioare, cavităților anexe, toracelui la animale mici.	2
		8. Aplicarea metodelor de examinare a cavității bucale, faringelui, esofagului, prestomacelor, stomacului, intestinelor, ficatului la animale de talie mică.	2

		9.Examinarea actului de defecație și a materiilor fecalelor la diferite specii de animale mici.	2
		10. Colectarea urinei de la diferite specii de animale de talie mică.	2
		11. Determinarea indicilor fizici, chimici și microscopici ai urinei la diferite specii de animale mici.	2
		12. Aplicarea metodelor de examinare a craniului, coloanei vertebrale, organelor senzoriale, reflexelor cutanate la animalele de talie mică.	2
	Total		24

IX. Sugestii metodologice

În cadrul unității de curs se studiază noțiunile semiologice de bază, metodele de examinare, planul de examinare clinică, examenul general al animalului după aparate și sisteme. Elevii obțin cunoștințe în descoperirea, descrierea și interpretarea simptomelor care apar în cursul evoluției diverselor boli.

Forma de studiu sunt lecțiile teoretice, lucrările de laborator și practice îndeplinite în laboratorul instituției de învățământ sau la laboratorul raional (după posibilitate). Pe parcurs se vor folosi forme și metode moderne de activizare-optimizare a procesului de instruire, adecvate disciplinei și contingentului de elevi. În rezultatul studierii unității de curs elevii vor manipula metodele și tehnicile de examinare a animalelor, cu mijloace și căi de descoperire a simptomelor ce le permite stabilirea diagnosticului și prognosticului în activitatea felcerului veterinar.

În activitatea de predare-învățare predomină metodele cu caracter activ-parcicipativ, care sporesc potențialul intelectual al elevilor.

Cunoștințele teoretice și deprinderile practice căpătate pe parcursul studierii unității de curs se vor aprofunda în cadrul stagiilor de practică și practica ce anticipează probele de absolvire.

X. Sugestii de evaluare

Evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se realizează prin verificarea zilnică a cunoștințelor, ceea ce permite determinarea informațiilor deosebit de importante privind atingerea obiectivelor preconizate.

Se recomandă *evaluare inițială* ce se va efectua la începutul studierii unității de curs pentru a stabili nivelul de pregătire a elevilor în domeniul dat și a realiza conexiunea cu unitățile de curs studiate.

Evaluarea formativă se va realiza pe parcursul procesului didactic prin diverse metode, forme și tehnici: comunicări orale, antrenarea elevilor în completări, evaluarea răspunsurilor, testare, evaluarea abilităților la lecțiile practice și de laborator, investigația, autoevaluarea. Vor fi evaluate produsele elaborate (eseu, schiță, tabel completat, proiect de grup etc.) conform unor criterii clar stabilite, integrale, fișe, întrebări programate și problematizate, teste, jocuri de rol, lucrări de control.

Evaluarea sumativă se realizează la finele studierii unității de curs și determină în ce măsură fiecare competență a fost formată. Metodele de evaluare utilizate trebuie să fie aplicate în corelare cu criteriile de performanță și competențele individuale ale elevilor, ținând cont de rezultatele evaluării inițiale și celei formative.

Reieșind din competența specifică: *caracterizarea categoriilor de bază a semiologiei, metodelor de examinare, planului de examinare clinică și examenului general al animalului*, elevii vor fi capabili pentru:

- explicarea categoriilor semiologice de bază;

- definirea noțiunilor etapelor, metodelor de examinare generală și specială a animalelor;
- identificarea evidenței primare a animalelor;
- utilizarea corectă a instrumentelor, ustensilelor, aparatelor în tehnica de examinare a animalelor;
- organizarea lucrului de examinare clinică a animalelor;

Pentru evaluarea competenței: *aplicarea metodelor și tehnicilor de examinare a organelor, aparatelor și sistemelor la diferite specii de animale*, elevii vor fi capabili pentru:

- caracterizarea metodelor, procedeele de examinare a sistemelor și aparatelor la diferite specii de animale.
- aplicarea metodelor fizice de examinare clinică și cele ale tehnicii de examinare preclinică;
- prelevarea probelor de sânge, urină, fecale de la diferite specii de animale;
- efectuarea investigațiilor privind analiza de laborator a sângelui, urinei, fecalelor.
- depistarea precoce a schimbărilor, semnelor, simptomelor bolilor în urma examinării animalelor;
- completarea istoriei bolii.

Evaluarea de totalizare se efectuează la sfârșitul compartimentului. Se îndeplinește cu sarcini mixte: teorie și lucrul practic. Studiul unității de curs se finalizează cu examen sub formă de test.

XI. Resurse necesare pentru atingerea rezultatelor învățării

În cadrul unității de curs se pune accent pe formarea competențelor profesionale planificate, care vor contribui la formarea specialistului cerut pe piața muncii. De aceea pentru desfășurarea procesului de studiu calitativ sala de curs va fi dotată cu mobilier, material didactic ilustrativ. Lucrările practice și de laborator se vor desfășura la clinica veterinară și în laboratoarele colegiului.

Laboratorul și clinica veterinară sunt dotate cu utilaje, echipamente și materiale necesare pentru realizarea sarcinilor practice, în conformitate cu Nomenclatorul laboratorului.

Standardul de dotare a laboratoarelor/ atelierelor:

Descrierea narativă a resurselor necesare realizării rezultatelor învățării și a condițiilor specifice de utilizare/întreținere a acestora.

Suprafața totală a laboratorului – 72m²

Suprafața pentru un elev -

Numărul locurilor de lucru - 30

Nr. crt.	Denumirea	Cantitatea per elev	Cantitatea per atelier
a) Echipamente			
1.	halat	1	
2.	bonetă	1	
3.	mănuși	1	
4.	ochelari	1	
5.	maskă	1	
6.	șorț de cauciuc	1	
b) Mobilier și tehnică sanitară			
7.	mese	1	15
8.	scaune	1	30
c) Utilaj tehnologic			

9.	calculator	1	1
10.	televizor	1	1
11.	centrifugă	1	1
12.	analizator hematologic	1	1
13.	reșou electric	1	1
14.	balanță electronică	1	1
15.	microscop	1	15
16.	frigider	1	1
17.	electrocardiograf	-	-
18.	endoscop	1	3
d) Instrumente și dispozitive			
19.	instrumente de fixare	1	4
20.	frânghii	1	4
21.	mucarnițe	1	4
22.	evașa	1	4
23.	dârjaua cu cârlig	1	-
24.	gâtarul cu gratar	1	-
25.	inelul metalic	1	-
26.	botnița	1	4
27.	bastoane	1	2
28.	travaliu	1	1
29.	speculum bucal	1	4
30.	speculum bucal în formă de scară	1	-
31.	pana lui Bayern	1	4
32.	ciocănaș și placa plesimetrică	1	4
33.	termometre	1	4
34.	fonendoscop	1	4
35.	stetoscop	1	1
36.	stetofonendoscop	1	4
37.	bronhoscopul	1	1
38.	gastroscopul	1	1
39.	laringoscopul	1	1
e) Inventar și ustensile			
40.	urometru	1	1
41.	pH-metru	1	1
42.	vată	1	+
43.	tifon	1	+
44.	soluții dezinfectante	1	+
45.	ace	1	10
46.	foarfece	1	4
f) Standuri			
47.	Planul examenului clinic general al animalelor	1	1

48.	Topografia organelor interne partea stângă și dreaptă la bovine	1	1
49.	Topografia organelor interne partea stângă și dreaptă la cabaline	1	1
50.	Indicii normali a temperaturii, pulsului, respirației la diferite specii de animale	1	1
51.	Zgomotele fiziologice și patologice a respirației	1	1

Lista materialelor didactice: manuale, ghiduri, recomandări și indicații didactice, fișe instructiv-tehnologice, planșe, scheme, mulaje, machete, tabele, proiecte, filme video didactic, album.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată/ procurată resursa
1	FALCĂ, C.; CIORBA, Gh. <i>Tehnici de examinare clinică și paraclinică la animale</i> . Timișoara:Editura Mirton, 2005	Biblioteca colegiului
2	HAGIU, N.; RĂPUNTEAN, Gh. <i>Microbiologie și semiologie</i> . București:Editura Tehnică Agricolă,1993	
3	VULPE, V. <i>Ghid de examinare și tratare a animalelor</i> . Iași: Editura Terra Noastră, 2001	
4	ВОРОНИН, Е.С. <i>Клиническая диагностика и рентгенологией</i> . Москва: Издательство Колос, 2006	
5	КОЛЕСОВ, А.М. <i>Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных</i> . Москва: Издательство Колос, 1981 стр. 376, IB N 1857	
6	СМИРНОВ, А.М. <i>Клиническая диагностика внутренних незаразных болезней животных</i> . Москва: ВО Агропромиздат, 1988. стр. 512 ISBN-5-10- 000494-0.	
7	https://www.academia.edu/26619274/PATOLOGIE %C5%9EI TEHNICI SANITAR VETERINARE	Internet link
8	https://docfoc.com/semiologie-si-imagistica-medicala-veterinara-ocrpdf	